

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗП 1.1.16 Соціологія

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

спеціальність 073 Менеджмент

Рівень освіти перший (бакалаврський)

2017–2018 навчальний рік

Робоча програма «Соціологія» для студентів факультету мистецтва та дизайну першого (бакалаврського) рівня спеціальності 073 Менеджмент

Розробники: Олененко Анна Геннадіївна, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін, кандидат історичних наук

Робочу програму схвалено на засіданні соціально-гуманітарних дисциплін протокол факультету реабілітаційної педагогіки та соціальної роботи

Протокол від 25.04.2017 2017 року № 10

В.о. завідувача кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін Н. В. Руколянська

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СОЦІОЛОГІЯ»

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
	спеціальність 073 Менеджмент	Семестр	2-й
Модулів – 2	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 34 год.	
Змістових модулів – 2		Лекції: 16 год.	Практичні, семінарські: 18 год.
Загальна кількість годин – 90			Лабораторні: 0 год
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 3		Самостійна робота 56 год.	
		ІНДЗ: 0 год	
	Вид контролю: залік		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів уміння використовувати соціологічний підхід як важливий засіб і дійовий інструмент аналізу складних соціальних проблем у всіх сферах життя.

Завданнями навчальної дисципліни є:

- дати цілісне уявлення про специфіку соціологічного знання, його об'єкт і предмет, про історію зарубіжної і вітчизняної соціології, перспективи її подальшого розвитку;
- формувати у слухачів соціологічні знання про місце і роль соціальних факторів і соціальних інститутів у житті суспільства;
- допомогти слухачам органічно пов'язувати здобуті соціологічні знання зі складними проблемами сучасного життя, вміло орієнтуватися в ньому;
- надати допомогу слухачам у виробленні навичок організації і проведення конкретно-соціологічних досліджень і ефективного використання їх результатів у практичній роботі трудових колективів.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

I. Загальними компетентностями:

1. Інструментальними:

- уміння ідентифікувати, формулювати та виконувати завдання;
- знання та розуміння предметної області та розуміння фаху;
- уміння думати абстрактно, аналізувати та синтезувати;
- навички використання інформаційних та комунікативних технологій.

2. Міжособистісними:

- уміння бути критичним і самокритичним;

- уміння показати обізнаність про різні можливості;
- уміння працювати в команді;
- уміння діяти на основі етичних міркувань;
- здатність працювати в міждисциплінарній команді;
- дотримання етичних принципів як із погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливості впливу досягнень на реабілітацію людини;
 - здатність враховувати особливості осіб з обмеженими можливостями, учитися, навчатися протягом життя, толерантність до критики й самокритики; уміння адаптивності і комунікабельності; наполегливість у досягненні мети; турбота про якість виконуваної роботи; толерантності;
 - уміння працювати у групах і з окремими особами як в межах України, так і в міжнародному контексті; здатність організувати ефективну роботу групи для розв'язання поставлених завдань у межах України і в міжнародному контексті.

3. Системними:

- здатність навчатися;
 - уміння застосовувати знання у практичних ситуаціях;
 - уміння проводити дослідження на відповідному рівні;
 - визначеність та наполегливість при виконанні отриманих завдань;
 - уміння працювати самостійно;
 - уміння адаптуватись до нових ситуацій;
 - здатність до аналізу та синтезу на основі логічних аргументів і перевірених фактів;
 - набуття гнучкого мислення, відкритості до застосування знань і компетентностей у широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті;
 - здатність до використання інформаційно-комунікаційних технологій у фізичній реабілітації.
- II. Фаховими компетентностями: Розв'язання проблем:
- здатність розв'язувати широке коло проблем і завдань шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів, засвоєних із програм фізичної реабілітації;
 - здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей і традицій населення України.

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні **знати**:

- специфіку об'єкта та предмета соціології;
- структуру соціологічного знання;
- рівні соціологічного аналізу;
- понятійно-категоріальний апарат соціології;
- основні методологічні принципи організації та проведення соціологічного дослідження;
- основи соціологічного аналізу суспільства загалом та його структурних складових на рівні особистості, соціальної групи (спільноти), соціальних організацій та інститутів;
- найбільш прийнятні підходи для пізнання, аналізу і опису явищ і процесів сучасного суспільства у процесі навчання;
- типологію суспільств, спільнот, груп, соціологічних підходів;
- логіку структурування суспільства, враховуючи актуальні проблеми соціальної стратифікації та соціальної мобільності;
- специфіку соціологічного вивчення економічних, політичних, культурних, релігійних явищ в Україні.

вміти:

- виконувати та застосовувати на практиці соціологічні знання;
- аналізувати, порівнювати, синтезувати знання про теоретичні концепції соціології;
- аналізувати та розкрити механізми функціонування основних сегментів розвитку суспільства як складної соціальної системи;

- обирати найбільш прийнятні методи збору первинної інформації для проведення соціологічного дослідження та грамотно використовувати інструменти соціології для пізнання і вирішення найбільш актуальних проблем соціальної реальності;
- визначати проблеми соціалізації особистості в умовах ринкових відносин;
- аналізувати групові процеси і цілеспрямовано впливати на них;
- пізнати природу соціальних конфліктів і знаходити способи їх вирішення, використовувати інструмент соціології для ефективного формування трудової мотивації в межах організації.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль I. Теоретична соціологія

Тема 1. Соціологія як наука: структура, функції та сутнісні характеристики

Соціологія як наука про суспільство, соціальні спільності і соціальні процеси, механізми їх функціонування і розвитку. Мета і завдання курсу “Соціологія”, його роль і значення в гуманітарній підготовці фахівців, у пізнанні та управлінні соціальними процесами.

Предмет і об’єкт пізнання соціології. Предметне поле соціології доби глобалізації. Поняття “соціального” у структурі соціологічного знання. Методи пізнання суспільних явищ. Соціологічні закони і категорії.

Структура соціології. Загальносоціологічні теорії, спеціальні та галузеві соціологічні теорії, прикладна соціологія: процеси їх взаємодії та диференціації. Соціологічні дослідження як інструмент пізнання соціальної реальності. Співвідношення теоретичного і емпіричного рівнів соціологічного дослідження.

Суть і зміст функцій соціології. Методологічна, пізнавальна, описова, прогностична, загальнокультурна, управлінська, інженерна та інші функції соціології. Значення соціології у підготовці молодих фахівців різного профілю у системі вищої освіти. Місце соціології у системі наук. Зростання ролі соціології в сучасних умовах, її значення у процесах у державо- і націєтворення в Україні.

Тема 2. Історія розвитку соціологічної думки

Передісторія соціологічної науки. Погляди давніх філософів на соціологічні проблеми. Поява соціології як самостійної науки.

Соціологічна теорія О. Конта: основні положення, методологія. Соціологічна теорія Г. Спенсера: основні положення, методологія. Наукові погляди К. Маркса, їх вплив на розвиток соціологічної думки. Соціологічний підхід до розуміння суспільства Е. Дюркгейма, суть його “соціологізму” та запропонованого ним соціологічного методу. Розуміюча соціологія М. Вебера, його теорія соціальної взаємодії. Структурний функціоналізм Т. Парсонса.

Становлення та розвиток вітчизняної соціології. Соціологічні погляди С. Подолинського, М. Драгоманова і Ф. Вовка, М. Грушевського, Б. Кістяківського, С. Дністрянського, М. Туган-Барановського.

Основні напрями та проблеми розвитку новітньої української соціології.

Тема 3. Організація соціологічних досліджень, методи збирання та аналізу соціологічної інформації

Соціологічне дослідження та його основні компоненти. Види та типи соціологічних досліджень. Теоретичне та емпіричне соціологічне дослідження. Прикладне дослідження. Пілотажне та польове соціологічне дослідження. Лонгітюдне дослідження.

Програма соціологічного дослідження, основні етапи її розробки. Проблема в соціологічному дослідженні. Об’єкт і предмет дослідження. Логічний аналіз понять.

Гіпотези та завдання соціологічного дослідження. Поняття “вибірки”. Ймовірна та цілеспрямована вибірки. Особливості соціологічного вимірювання.

Методи збирання соціологічної інформації. Методи роботи з документами. Опитування, його різновиди. Вимоги до розробки анкети для соціологічного дослідження. Спостереження. Соціологічний експеримент.

Особливості обробки даних. Звіт соціологічного дослідження. Висновки та розробка рекомендацій.

Тема 4. Соціальні інститути та соціальні організації

Поняття соціальної спільності, соціальної організації, соціального інституту, їх типи, функції.

Поняття “соціальний інститут”. Інституціоналізація суспільного життя. Види та функції соціальних інститутів.

Поняття, ознаки та структура соціальної організації. Закони, принципи та типологія соціальних організацій. Управління організаціями.

Тема 5. Суспільство як соціальна система

Соціологічні уявлення про суспільство. Закони розвитку суспільства. Суспільство як система. Структурні елементи суспільної системи. Соціальні підсистеми, їх елементи і взаємодія.

Сутність та типологія суспільств. Історичний розвиток суспільств. Традиційне, індустріальне та постіндустріальне суспільство. Соціальні зміни. Соціальна революція.

Тема 6. Соціальна структура суспільства та соціальна стратифікація

Соціальна структура як предмет соціологічної теорії. Типи соціальної структури. Статусно-рольова структура суспільства і груп. Види приватних соціальних структур (етно-демографічна, соціально-територіальна, організаційно-управлінська, професійно-посадова, соціально-трудова, сімейно-побутова, політична).

Соціальна стратифікація, її типи (соціальна, політична, економічна, професійна). Механізми стратифікації. Сучасні тенденції соціальної стратифікації та соціальної нерівності.

Соціальні групи та їх типи. Етнічні спільності як найдавніші форми соціальних груп. Основні функції сучасної сім'ї. Типові норми традиційної і сучасної сім'ї.

Касты, класи, соціальні стани і верстви. Соціальна нерівність. Соціальні еліти. Натовпи, маси, публіка.

Проблема соціального партнерства. Соціальні зв'язки, відносини, процеси. Класифікація процесів. Сучасні соціологічні концепції, теорія конфліктів, структурний функціоналізм.

Тема 7. Особистість у системі соціальних зв'язків

Людина і суспільство. Соціальна природа людини. Сутність поняття “особистість”. Особистість, індивідуальність та індивід. Типи особистості.

Соціалізація: сутність поняття, механізми. Фази соціалізації: соціальна адаптація та інтеріоризація. Первинна і вторинна соціалізація. Фактори соціалізації.

Соціальна активність як особлива характеристика особистості. Особа і група. Свідомість, соціальний статус, система соціальних ролей. Людина в системі суспільних відносин і проблеми їх раціональної організації.

Змістовний модуль II. Спеціальні і галузеві соціологічні теорії

Тема 8. Економічна соціологія

Економічна сфера: місце в системі суспільних зв'язків. Об'єкт і завдання, система категорій та методів економічної соціології. Соціологічна сутність соціального механізму регулювання економіки. Методи управління економікою та її суб'єктами.

Взаємозв'язок економічної соціології з іншими науками та її основні функції. Соціологічні аспекти ринкового регулювання. Особливості управління економічною поведінкою працівників в умовах ринку. Зміна соціальних якостей населення та нові вимоги до управління економічною поведінкою.

Тема 9. Соціологія праці та управління

Соціологічна сутність праці. Праця як базовий соціальний процес, її функції. Ставлення до праці. Мотивація трудової діяльності. Особливості мотивації в Україні.

Соціальне управління в трудовій сфері, його функції. Складові системи соціального управління. Методи соціального управління. Самоуправління, його функції.

Сутність поняття “організація”. Види організацій. Прямі і зворотні зв'язки. Форми зворотніх зв'язків. Сутність поняття “організаційна культура”. Роль керівника, його авторитет і лідерство в управлінні взаєминами.

Тема 10. Соціологія політики

Соціально-політична сфера суспільства, система політичних відносин. Предмет соціології політики. Політика. Політичні інститути. Політична культура. Влада і суспільство. Держава. Влада. Демократія. Соціальні конфлікти. Легітимність влади. Феномен політичного лідера. Поняття громадської думки, її відмінність від оціночного судження, настрою. Громадська думка як фактор удосконалення керування суспільством.

Тема 11. Соціологія культури

Суть і структура культури. Основні елементи культури (цінності, норми, санкції), їх різновиди, фактори формування, взаємозв'язок. Функції культури. Поняття цивілізація, культура суспільства.

Інтелектуальне, духовне життя суспільства. Закономірності культурного життя. Культура і свобода суспільства. Особливості культурного процесу. Субкультури. Молодіжна субкультура. Сучасні проблеми взаємодії національних культур.

Співвідношення соціології культури і соціології науки. Соціологія освіти і соціології культури.

Тема 12. Соціологія релігії

Предмет і метод соціології релігії. Становлення соціології релігії. Особливості соціологічного вивчення релігії. Взаємозв'язок соціології релігії з іншими науками про релігію.

Релігія – соціальне явище. Релігія як соціальний інститут. Релігійні організації. Функції релігії. Релігія і Держава. Однобокість тлумачення релігії в радянські часи. Взаємозв'язок релігії з іншими формами суспільної свідомості. Релігія та атеїзм. Релігійна ситуація в Україні.

Тема 13. Соціологія молоді

Молодь як соціально-демографічна група. Роль молоді в системі суспільних відносин. Українська молодь та її характерні риси і особливості. Молодь в умовах розбудови незалежної України та її політичні орієнтації.

Молодіжна проблематика в соціологічних дослідженнях сучасних українських науковців. Особливості молодіжних проблем регіонального рівня. Молодіжна субкультура. Проблеми соціальної адаптації молоді в умовах трансформації українського суспільства.

Тема 14. Соціологія сім'ї та шлюбу

Сім'я як соціальний інститут. Шлюб. Загальна характеристика і особливості. Взаємозв'язок сім'ї з іншими соціальними інститутами. Сімейна родова структура.

Основні типи сімей. Соціальні функції сім'ї. Міцна сім'я як запорука міцної держави. Склад сім'ї. Чинники, які впливають на стан сім'ї. Розлучення та його основні причини. Соціологічний аналіз проблем подружнього життя в Україні.

Тема 15. Соціологія конфлікту

Конфлікт як складний соціальний феномен. Зміст та структура конфліктів. Основні функції конфлікту. Історія вивчення проблеми конфлікту. Розвиток теорії конфлікту в ХХ ст. Динаміка соціальних конфліктів. Основні стадії конфлікту (зародження, розвиток, вирішення конфлікту, післяконфліктна стадія). Типи і види конфлікту. Природа соціальних конфліктів у сучасному українському суспільстві.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви тем змістових модулів	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль I. Теоретична соціологія						
1. Соціологія як наука: структура, функції та сутнісні характеристики	5	2		0	0	3
2. Історія розвитку соціологічної думки	5		2	0	0	3
3. Організація соціологічних досліджень, методи збирання та аналізу соціологічної інформації	8	4		0	0	4
4. Соціальні інститути та соціальні організації	8	4		0	0	4
5. Суспільство як соціальна система	6	2		0	0	4
6. Соціальна структура суспільства та соціальна стратифікація	7	2		0	0	5
7. Особистість у системі соціальних зв'язків	7	2		0	0	5
Разом за змістовим модулем 1	46	16	2	0	0	28
Змістовний модуль II. Спеціальні і галузеві соціологічні теорії						
8. Економічна соціологія	5		2	0	0	3
9. Соціологія праці та управління	5		2	0	0	3
10. Соціологія політики	5		2	0	0	3
11. Соціологія культури	5		2	0	0	3
12. Соціологія релігії	6		2	0	0	4
13. Соціологія молоді	6		2	0	0	4
14. Соціологія сім'ї та шлюбу	6		2	0	0	4
15. Соціологія конфлікту	6		2	0	0	4
Разом за змістовим модулем 2	44	0	16	0	0	28
Усього	90	16	18	0	0	56

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	2.	Історія розвитку соціологічної думки	2
2	8.	Економічна соціологія	2
3	9.	Соціологія праці та управління	2
4	10.	Соціологія політики	2
5	11.	Соціологія культури	2
6	12.	Соціологія релігії	2
7	13.	Соціологія молоді	2
8	14.	Соціологія сім'ї та шлюбу	2
9	15.	Соціологія конфлікту	2
		Усього	18

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	№ теми	Назва теми	Кількість годин
1	2	3	4
1	1.	Соціологія як наука: структура, функції та сутнісні характеристики Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 1, підготовка до практичного заняття.	3
2	2.	Історія розвитку соціологічної думки Завдання: підготовка до практичного заняття.	3
3	3.	Організація соціологічних досліджень, методи збирання та аналізу соціологічної інформації Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 3.	4
4	4.	Соціальні інститути та соціальні організації Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 4.	4
5	5.	Суспільство як соціальна система Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 5.	4
6	6.	Соціальна структура суспільства та соціальна стратифікація Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 6.	5
7	7.	Особистість у системі соціальних зв'язків Завдання: опрацювання лекційного матеріалу за темою 7, підготовка до практичного заняття.	5
8	8.	Економічна соціологія Завдання: підготовка до практичного заняття.	3
9	9.	Соціологія праці та управління Завдання: підготовка до практичного заняття.	3
10	10.	Соціологія політики Завдання: підготовка до практичного заняття.	3
11	11.	Соціологія культури Завдання: підготовка до практичного заняття.	3
12	12.	Соціологія релігії Завдання: підготовка до практичного заняття.	4
13	13.	Соціологія молоді Завдання: підготовка до практичного заняття.	4

14	14.	Соціологія сім'ї та шлюбу Завдання: підготовка до практичного заняття.	4
15	15.	Соціологія конфлікту Завдання: підготовка до практичного заняття.	4
		Усього	56

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (далі – ІНДЗ) є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання ІНДЗ прилюдним захистом навчального проекту.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання з курсу «Соціологія» – це вид навчально-дослідної роботи бакалавра, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Зміст ІНДЗ: завершена теоретична або практична робота у межах навчальної програми курсу, яка виконується на основі знань, умінь та навичок, отриманих під час лекційних, семінарських, практичних занять і охоплює декілька тем або весь зміст навчального курсу.

Вид ІНДЗ – написання реферату з соціології Тематика реферату за переліком:

1. Предметне поле соціології.
2. Структура соціологічного знання.
3. Протосоціологія.
4. Українська протосоціологія.
5. Класичний період розвитку вітчизняної соціології.
6. Соціологічні українські студії в еміграції.
7. Чиказька соціологічна школа.
8. Сучасні соціологічні теорії.
9. Символічний інтеракціонізм Дж.Міда.
10. Теорія соціального обміну.
11. Типології особистості.
12. Суспільство як соціальна система: визначення і сутність.
13. Соціологічні наукові концепції походження суспільства.
14. Проблема типологізації суспільств.
15. Характеристика сучасних соціальних систем суспільства.
16. Соціальна структура суспільства: поняття, головні види та елементи.
17. Теорія соціальної стратифікації: головні концептуальні підходи.
18. Соціальні групи та їхня класифікація.
19. Бюрократична організація М.Вебера.
20. Сутність та основні ознаки постмодерного суспільства.
21. Трансформація соціальної структури українського суспільства.
22. Соціальна взаємодія та соціальні зв'язки.
23. Соціальні відносини: поняття, механізм формування.
24. Соціальна поведінка і соціальний контроль.
25. Соціальні інститути: види і функції.
26. Соціальна мобільність і соціальний розвиток.
27. Особистість: сутність. Структура та соціологічні концепції.
28. Соціологічний аналіз ментальності українського суспільства.

29. Соціологічне дослідження: поняття, етапи та основні різновиди.

30. Методи опитування.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Фронтальна контролююча бесіда, індивідуальне усне опитування, модульна контрольна робота, залік.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Кількість балів	ЗМ 1							ЗМ 2							
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15
Лекції (10 б)	2		2	2	1	1	2								
Практичні заняття (25 б)		4						3	3	3	3	3	2	2	2
Самостійна робота (15 б)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Поточний модульний контроль (50 б)	25							25							

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен/ Диф.залік	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Питання для самоконтролю

1. Чим відрізняються знання наукові від поза наукових?
2. Що спільного та що відрізняє соціологію і філософію?
3. Які об'єктивні фактори зумовили становлення соціології як самостійної науки?
4. У чому суть соціологічного позитивізму?
5. У чому відмінності соціологічних ідей О. Конта, Г. Спенсера, К. Маркса?
6. У чому відмінність наукових концепцій Е. Дюркгейма і М. Вебера?
7. Назвіть найбільш відомі з сучасних соціологічних теорій.

8. Охарактеризуйте суть “теорії конфлікту”.
9. У чому відмінність сутності наукових поглядів М. Драгоманова, М. Грушевського, В. Липинського?
10. Охарактеризуйте соціологічне дослідження і його основні види.
11. Охарактеризуйте програму та робочий план конкретного-соціологічного дослідження.
12. Назвіть основні етапи соціологічних досліджень.
13. У чому полягає сутність методу “аналіз документів”?
14. У чому полягає сутність методу “спостереження”?
15. Що таке опитування?
16. Які існують види опитування?
17. Що становить метод “соціальний експеримент”?
18. У чому полягає суть поняття “суспільство”?
19. Чому суспільство – соціальна система?
20. Назвіть основні компоненти суспільства як соціальної системи.
21. Які основні віхи становлення суспільства?
22. Що таке соціальна структура суспільства?
23. Від чого залежить той чи інший тип соціальної структури?
24. Що таке соціальні інститути та які їх функції?
25. Які причини соціальної нерівності?
26. Що таке соціальна стратифікація?
27. Що означає соціальна мобільність у суспільстві?
28. Види соціальної мобільності.
29. Що таке соціальний зв’язок?
30. У чому сутність соціальної дії?
31. Яке значення має соціальна типологія особистостей?
32. Розкрийте зміст соціальної активності особистості.
33. Що розуміється під економічною соціологією?
34. Розкрийте зміст соціальної і економічної сфер.
35. Порівняйте об’єкт і предмет економічної соціології.
36. Висвітліть зв’язок економічної соціології з іншими науками.
37. Назвіть функції економічної соціології.
38. Що вивчає соціологія праці й управління?
39. Охарактеризуйте функції і завдання соціології праці й управління.
40. Розкрийте сутність категорій “зміст праці” і “характер праці”.
41. Які соціальні функції виконує трудовий колектив?
42. Чим характеризуються соціально-психологічні методи управління трудовим колективом?
43. У чому відмінність соціального проектування від соціального прогнозування?
44. Охарактеризуйте сутність наукових теорій соціології праці й управління.
45. Що є предметом вивчення соціології політики?
46. У чому суть соціологічного механізму влади?
47. Як формується політична свідомість людей?
48. Які внутрішні і зовнішні функції держави?
49. Чим відрізняються поняття “політичні партії” і “політичні рухи”?
50. Назвіть сучасні зарубіжні концепції соціології релігії, їх основні тенденції.
51. Що таке культурний процес?
52. Охарактеризуйте загальнокультурні цінності і національні інтереси.
53. Розкрийте суть і зміст культури суспільства.
54. У чому полягає суть релігії як соціального явища?
55. Які основні історичні види релігій?
56. Яка структура релігії?
57. У чому полягає специфіка церкви як соціального інституту?
58. Який сучасний стан релігії в Україні?

59. Охарактеризуйте субкультури, специфіку молодіжної субкультури.
60. Чи існують вікові межі поняття “молодь”?
61. Які проблеми молоді є найбільш актуальними?
62. Що означає поняття “внутрішні механізми саморегулювання поведінки”?
63. Що є причинами девіантної поведінки серед молоді?
64. Якою є демографічна ситуація в Україні?
65. Проаналізуйте розвиток шлюбу в Україні як соціального інституту
66. Дайте характеристику шлюбу і сім’ї як об’єктів соціологічного аналізу.
67. Проаналізуйте історичні та альтернативні форми шлюбу і сім’ї.
68. Які існують тенденції і закономірності шлюбно-сімейних відносин в сучасному світі та Україні.
69. Чому виникають конфлікти?
70. Які типи конфліктів можна виділити?
71. Яку роль відіграє “переоцінка цінностей” у стабілізації суспільних відносин?
72. На якій стадії розвитку конфлікту найбільш можлива його локалізація або обмеження?
73. Які наукові теорії вивчають сутність конфліктів?
74. Як організована соціологічна робота в Україні?
75. У чому полягають і як вирішуються найбільш актуальні проблеми соціальної реальності в Україні?

Тематика рефератів

1. Предметне поле соціології.
2. Структура соціологічного знання.
3. Протосоціологія.
4. Українська протосоціологія.
5. Класичний період розвитку вітчизняної соціології.
6. Соціологічні українські студії в еміграції.
- 7 Чиказька соціологічна школа.
8. Сучасні соціологічні теорії.
9. Символічний інтеракціонізм Дж.Міда.
10. Теорія соціального обміну.
11. Типології особистості.
12. Суспільство як соціальна система: визначення і сутність.
13. Соціологічні наукові концепції походження суспільства.
14. Проблема типологізації суспільств.
15. Характеристика сучасних соціальних систем суспільства.
16. Соціальна структура суспільства: поняття, головні види та елементи.
17. Теорія соціальної стратифікації: головні концептуальні підходи.
18. Соціальні групи та їхня класифікація.
19. Бюрократична організація М.Вебера.
20. Сутність та основні ознаки постмодерного суспільства.
21. Трансформація соціальної структури українського суспільства.
22. Соціальна взаємодія та соціальні зв’язки.
23. Соціальні відносини: поняття, механізм формування.
24. Соціальна поведінка і соціальний контроль.
25. Соціальні інститути: види і функції.
26. Соціальна мобільність і соціальний розвиток.
27. Особистість: сутність. Структура та соціологічні концепції.
28. Соціологічний аналіз ментальності українського суспільства.
29. Соціологічне дослідження: поняття, етапи та основні різновиди.
30. Методи опитування.

Питання поточного контролю

1. Коли виникає соціологія як самостійна наука?
2. Хто вважається засновником соціології?
3. Що означає термін “соціологія”?
4. Чим відрізняється предмет соціології від предметів інших наук про суспільство?
5. Дайте характеристику функцій соціології.
6. Охарактеризуйте сутність та типологію суспільства.
7. У чому виявляється специфіка соціальних закономірностей?
8. Поясніть соціальну сутність особистості, процес її соціалізації.
9. Дайте схематичне зображення структури соціології як наукової дисципліни.
10. Охарактеризуйте роль соціології у житті суспільства.
11. Поясніть сутність соціальної стратифікації та соціальної мобільності.
12. Проаналізуйте основні теорії, що пояснюють особливості соціальної структури суспільства.
13. Визначте сутність та особливості організації конкретно-соціологічних досліджень.
14. Охарактеризуйте етапи проведення соціологічного дослідження.
15. Визначте основні положення програми та робочого плану конкретно-соціологічного дослідження.
16. Що таке гіпотеза в соціологічному дослідженні?
17. Назвіть і дайте характеристику основних методів збору, обробки та аналізу соціологічної інформації.
18. Визначте переваги та недоліки методу опитування.

Питання для підсумкового контролю знань

1. Сутність соціології як науки.
2. Об'єкт та предмет соціології.
3. Особливості соціології як науки.
4. Структура соціологічного знання.
5. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії.
6. Функції соціології.
7. Зв'язок соціології з іншими науками.
8. Основні історичні етапи становлення соціології як науки.
9. Протосоціологія.
10. Класична соціологія XIX ст.
11. Західна соціологія XX ст.
12. Сучасні соціологічні концепції.
13. Соціологічна концепція О.Конта.
14. Соціологічні погляди Е.Дюркгейма.
17. Структурний функціоналізм (Т.Парсонс, Р.Мертон).
19. Розуміюча соціологія М.Вебера.
20. Соціологічна концепція П.Сорокіна.
21. Вітчизняна соціологія.
22. Поняття конкретно-соціологічного дослідження.
23. Етапи соціологічного дослідження.
24. Види соціологічного дослідження.
25. Соціальний моніторинг.
26. Методи збору соціологічної інформації та їх класифікація.
27. Особливості застосування спостереження та експерименту в соціології.
28. Метод анкетування.
29. Метод інтерв'ю.
30. Експертне опитування.
31. Метод спостереження.

32. Метод аналізу документів.
33. Метод соціометрії.
34. Експеримент в соціології.
35. Структура робочого плану дослідження.
36. Програма соціологічного дослідження.
37. Основні складові методологічної частини програми соціологічного дослідження.
38. Основні складові процедурної частини програми соціологічного дослідження.
39. Поняття генеральної та вибіркової сукупності.
40. Вибірковий метод в соціології.
41. Поняття соціальних інститутів
42. Поняття соціальних організацій
43. Суспільство та його різновиди.
44. Основні підсистеми суспільства.
45. Соціальна структура суспільства.
46. Теорії соціальної еволюції та теорії революції щодо трактування змін.
47. Види соціальних змін.
48. Соціальна трансформація як процес внутрішніх змін суспільства.
49. Соціологія глобалізації та предметне поле її вивчення.
50. Поняття глобалізації. Позитивні та негативні аспекти глобалізації.
50. Соціальні класи та верстви. Проблеми стратифікації.
51. Соціальна мобільність та її різновиди.
52. Ментальність та її особливості.
53. Соціальна група.
54. Види соціальних груп.
55. Натопи та його види.
56. Структура соціальної групи.
57. Соціальна та міжособова взаємодія.
58. Форми соціальної взаємодії за П.Сорокіним.
59. Соціологічні теорії міжособової взаємодії.
60. Ефекти міжособової взаємодії.
61. Особистість як об'єкт вивчення соціології.
62. Концептуальні підходи щодо визначення структури особистості.
63. Соціологічні теорії особистості.
64. Суспільне життя особистості.
65. Об'єкт і завдання, система категорій та методів економічної соціології.
66. Соціологічна сутність соціального механізму регулювання економіки.
67. Методи управління економікою та її суб'єктами.
68. Взаємозв'язок економічної соціології з іншими науками та її основні функції.
69. Соціологічна сутність праці.
70. Праця як базовий соціальний процес, її функції.
71. Соціальне управління в трудовій сфері, його функції. Складові системи соціального управління.
72. Методи соціального управління. Самоуправління, його функції.
73. Соціально-політична сфера суспільства, система політичних відносин.
74. Предмет соціології політики.
75. Політичні інститути.
76. Феномен політичного лідера.
77. Поняття громадської думки, її відмінність від оціночного судження, настрою.
78. Функції культури як соціального інституту.
79. Поняття культури в соціології.
80. Різновиди культури.
81. Основні складові елементи культури.

82. Предмет і метод соціології релігії.
83. Особливості соціологічного вивчення релігії. Взаємозв'язок соціології релігії з іншими науками про релігію.
84. Релігія як соціальний інститут. Релігійні організації.
85. Функції релігії.
86. Релігійна ситуація в Україні.
87. Молодь як соціально-демографічна група. Роль молоді в системі суспільних відносин.
88. Українська молодь та її характерні риси і особливості. Молодь в умовах розбудови незалежної України та її політичні орієнтації.
89. Молодіжна субкультура.
90. Сім'я та шлюб як соціальний інститут.
91. Основні типи сімей.
92. Соціальні функції сім'ї.
93. Розлучення та його основні причини.
94. Соціологічний аналіз проблем подружнього життя в Україні.
95. Характерні ознаки конфлікту.
96. Позитивні та негативні функції конфліктів.
97. Соціальний конфлікт та його різновиди.
98. Соціологічні теорії конфлікту.
99. Структурні характеристики конфлікту.
100. Динаміка конфлікту.
101. Методи управління конфліктами.

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА:

1. Гіденс Е. Соціологія / Е. Гіденс. Пер. з англ. – К. : Основи, 1999. – 726 с.
2. Дворецька Г.В. Соціологія праці: Навчальний посібник / Г.В. Дворецька. – К. : Вид-во КНЕУ, 2011. – 244 с.
3. Доронина М.С. Социология в определениях, схемах и комментариях : учебное пособие для иностранных студентов / М.С. Доронина, Л.А. Сасина. – Х. : Изд. ХНЭУ, 2012. – 96 с.
4. Дороніна М.С. Соціологія (візуалізація основних положень): навчальний посібник / М. С. Дороніна, Л. О. Сасіна. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 172 с.
5. Захарченко М.В. Історія соціології (від античності до початку ХХ ст.): Навчальний посібник для студ. вузів / М. Захарченко, О. Погорілий. – К. : Либідь, 1993. – 36 с.
6. Лукашевич В. М. Глобалистика: Учебн. Пособие для студ. вузов / В.М. Лукашевич. – Львов : Новий Світ-2000, 2014. – 392 с.
7. Лукашевич М.П. Соціологія: Загальний курс / М.П. Лукашевич, М.В. Туленков. – 2-е вид. – К. : Каравела. 2006. – 408 с.
8. Павліченко П. Соціологія: Навчальний посібник для студентів / П. Павліченко. – К. : Лібра, 2000. – 255с.
9. Піча В. Соціологія: Загальний курс: Навчальний посібник для студ. вузів / В. Піча. – К.: Каравела, 2000. – 248 с.
10. Практикум з соціології: Навчальний посібник для студ. вузів / За ред. В.М. Пічі. – Львів : Новий світ. – 2004. – 368 с.
11. Примуш М.В. Загальна соціологія: Навчальний посібник для студ. вузів / М.В. Примуш. – К. : Професіонал, 2014. – 592 с.
12. Сасіна Л.О. Соціологія: навч. посібн. / Л.О. Сасіна, Н.А. Мажник. – Х. : ВД “ІНЖЕК”, 2005. – 208 с.

13. Соціологія. Курс лекцій. Навч. посібник. / За ред. С.А. Щудло, Т.М. Романіва, І.Л. Мірчук. – Дрогобич : Вимір, 2007. – 283 с.
14. Соціологія: Навч. посібник./ Ред. А. Герасимчук, Ю. Палеха, О. Шиян. – 3-є вид., випр. й доп. – К. : Вид-во Європ. у-ту, 2004. – 246 с.
15. Соціологія: Навч.-метод. комплекс. / Ред. С.А. Щудло, І.Л. Мірчук. – Дрогобич: Вимір, 2010. – 156 с.
16. Соціологія: Підручник / За ред. Пічі В. – 2-е вид., стереот. – Львів: Новий Світ, 2005. – 280 с.
17. Соціологія: Підручник. / За ред. Городяненка В.Г. – 3-є вид., доп. і перер. – К. : “Академія”, 2006. – 544 с.
18. Соціологія: Терміни, поняття, персоналії. Навч. словник-довідник / За ред. В.М. Піча. – К. : Каравела; Львів: “Новий світ-2000”, 2012. – 480 с.
19. Спеціальні та галузеві соціології: Навч. посібн. для студ. вузів / В.Є. Пилипенко, О.І. Вишняк та ін.; За ред. В.Є. Пилипенка. – Л. : Каравела, 2013. – 304 с.
20. Черниш Н. Соціологія: Підручник за рейтингово-модульною системою начання / Н. Черниш. – 5-те вид. – К. : Знання, 2009. – 468 с.
21. Щудло С.А. Соціологія: Структурно-логічні схеми і таблиці. Навчально-методичний посібник / С.А. Щудло. – Дрогобич: Вимір, 2012. – 52 с.

ДОДАТКОВА:

22. Волков Ю. Г. Социология: учебн. для вузов / Ю.Г. Волков, И.В. Мостовая; [Под ред. В. И. Добренькова]. – М. : Гардарики, 2000. – 432 с.
24. Кравченко А.И. Социология: учебн. для студ. вузов. / А.И. Кравченко. – М.: Проспект, 2005. – 534 с.
25. Масионис Д. Социология / Д. Масионис: пер. с англ. – 9-е изд. – СПб. : Питер, 2014. – 752 с.
26. Некрасов А.И. Социология: учебн. пособ / А.И. Некрасов. – Х. : Одиссей, 2004. – 303 с.
27. Радугин А.А. Социология: курс лекций / А.А. Радугин, К.А. Радугин. – М. : Центр, 2013. – 224 с.
28. Социология: учебник для вузов / под ред. В.Н. Лавриненко. – М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2002. – 407 с.
29. Соціологія: підручник / за загал. ред. В.П. Андрущенко, М.І. Горлача. – Х. : Б.И., 1998. – 622 с.
30. Фролов С.С. Социология: учебник / С.С. Фролов. – М. : Гардарики, 2014. – 344 с.
31. Ядов В.А. Стратегия социологического исследования / В.А. Ядов. – М. : “Добросвет”, 2003. – 596 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. <http://pidruchniki.com/sotsiologiya/Соціологія>. Навчальні матеріали онлайн <http://www.info-library.com.ua/books-book-160.html>
2. Дворецька Г. В. Соціологія. Навчальний посібник / К.: КНЕУ, 2002.- 472 с.
3. <http://libfree.com/sotsologiya/> Соціологія. Підручники онлайн
4. http://www.xliby.ru/nauchnaja_literatura_prochee/sociologija_konspekt_lekcii/index.php
Соціологія: конспект лекцій. С. А. Давыдов